

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul Nagypiac tér 4. Telefon: 380

Ára 1 lej

IV. évfolyam 149. sz.
1935. MÁJUS 31.

Péntek

Államcsínyre készül a francia jobboldal?

Chiappe, Páris volt rendőrfőnöke és Weygand volt vezérkari főnök vezetik a mozgalmat. -- Megszavazta a francia parlament a felhatalmazási törvényjavaslatot

Páris, május 29.

A francia lapok továbbra is azt állítják, hogy a frankot komoly veszély fenyegeti. A francia gyárosok és nagyiparosok szövetsége határozati javaslatot fogadott el, melyben tiltakoznak a frank aláértékelése ellen.

Franciaországból egyébként özönlük ki az arany. Angliában az utolsó 24 órában öt tonna aranyat szállítottak de Amerika felé is nagy mennyiségű arany megy. A Normandie viszi magával az első nagyobb küldeményt, de az utasok is hatalmas mennyiségű arany ékszert visznek. Egyébként Germain Martin pénzügy-

miniszter betérjesztette a rendkívüli pénzügyi felhatalmazásról szóló törvényt a parlamentben. A pénzügyminiszter nagy beszédet mondott s kijelentette, hogy

külföldi kontremint és spekuláció tette tönkre a frankot.

A pénzügyminiszter végül is így fejezte be beszédét:

— Egy gondolatom van, a frank megmentése. Könyörgöm legyenek segítségemre. Utána Leon Blum a szocialisták vezére állt fel és kijelentette, hogy őt csak egy dolog érdekli: Vajon

a külföldi kontremint nem egy ellenséges állam indította be és vezti.

— Németország — kiáltja ekkor egy hang.

— Én nem céloztam senkire — válaszol Leon Blum, de hangja elvész a nagy zajban.

A képviselőház végül is megadta a felhatalmazást.

A jól értesülésekkel rendelkező Populaire azt írja, hogy a francia szélső jobboldali pártok államcsínyre készülnek és magukhoz akarják ragadni a hatalmat. A lap értesülése szerint a mozgalom élén Chiappe, Páris volt rendőrfőnöke és Weygand tábornok az idén nyugalomba vonult vezérkari főnök állanak.

Teljes a felfordulás Amerikában

Megingott Roosewelt helyzete, általános sztrájkra készül a munkásság

Washington, május 29.

Egész Amerika megdöbbenéssel fogadta a hírt, hogy a legfelsőbb amerikai bíróság hétfőn alkotmányellenesnek mondta ki Roosewelt újáépítési törvényét. Az ítéletet azzal indokolták meg, hogy nem határozta meg kellőképpen az elnök hatáskörét.

A döntés általános fejetlenséget okozott és sokan a Roosewelt rezsim teljes összeomlásával számolnak. Mások viszont nem látják ilyen súlyosnak a helyzetet és

azt hiszik, hogy a munkásság s a farmerek erős ellenállására lehet számítani.

Sőt egyes munkaadók és gyárosok is támogatni fogják Rooseweltet és a határozat dacára is kitartanak a munka kodex mellett.

A képviselőház is lázas tevékenységben kezdett és kilenc törvényt szavazott meg, mely meg akarja szüntetni a legfelsőbb bíróságnak azt a jogát, hogy megdöntsen és felülvizsgáljon már megszavazott törvényeket.

A szövő ipari munkásokon kívül, már a bányák munkások szövetsége is kimondta, hogy

sztrájkba lépnek az esetben, ha a munkaadók letérnek a munkakodexről.

Új törvény javaslat is készül, mely kiszorítja a munkakodexet.

Meghalt Garami Ernő, a magyar szocialisták egyik vezére

Agyvérzés ölte meg a kiváló politikust

Budapest, május 29.

A magyar szociáldemokratáknak nagy gyászja van. Ötvenkilenc éves korában meghalt Garami Ernő az ismert nevű szocialista politikus. Garami pár nappal ezelőtt rosszul lett és beszállították a budapesti zsidókórházba.

Kedden reggel állapota válságosra fordult, mert agyvérzés lépett fel, amely dél-

után négy órakor végzett a kiváló politikussal.

Garami rendkívül nagy szerepet játszott a magyarországi szocialista mozgalomban. A háború után a forradalmi kormányban volt különösen előkelő szerepe. A Károlyi — később a Berinkey-kormány kereskedelemügyi minisztere volt, de később is minden szocialista megmozdulásban vezető szerepet játszott.

A 333 nyereményes tombola 19. száma

Nagy változások várhatók a nemzeti-parasztpártban

Mihalache lemond, ismét Maniu lesz a nemzeti-parasztpárt elnöke

Bucuresti, május 29.

A nemzeti parasztpártban újabb nagyfontosságú változásokról suttognak. Jól informáltak körök szerint Mihalache le akar mondani és helyét Maniu fogja elfoglalni.

Hír szerint Mihalache, aki tegnap Chisineuban tartott egy nemzeti parasztpárt ülésen beszédet, mielőtt elutazott volna, ezt a szándékát közölte a nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottságával, amely Mihalache távolléte alatt tárgyalta meg az ügyet.

Hogy mi történt ezen a tárgyaláson még nem hozták nyilvánosságra. Annyi tény, hogy Mihalache, aki Chisineuban éppen beszédét tartotta és már egy negyelóra

hosszat szónokolt, egy táviratot kapott, — amelyben a pártvezetősége közölte közli vele, hogy egy pillanatot sem késve azonnal utazzék vissza Bucurestibe. Mihalache félbeszakította szónoklatát, autóba ült és Vistieri állomásnál utólérve a gyorsvonalat, — tegnap megérkezett Bucurestibe, ahol azonnal Maniuvval kezdett tárgyalásokat.

Maniu, akiről már a lapok is írták, hogy visszautazott Badacsonban, visszamaradt Bucurestiben, ahol tárgyalásokat folytatott. Az összes nemzeti parasztpárti vezetők Bucurestibe gyűltek össze. Nem lehetetlen, hogy a közeljövőben a nemzeti parasztpárt kebelében jelentős változások lesznek.

Óriási részvét mellett kísérték utolsó útjára Comsa aradi görög keleti püspököt

Arad, május 29.

Comsa Gh. Grigore görögkeleti püspököt kedden temették el a gyász és részvét nagy megnyilatkozása mellett. Reggel félkenkor kezdődött a gyászszertartás, amelyen a királyt Mocloni fővadászmester képviselte. Résztvettek Cozma Petrovici galati püspök, a metropolita képviselőiben Vasile Stan sibiui érseki helynök, Maghici Andrei oradeai vikárius, Frint Lajos evangélikus püspök, Lakatos Ottó dr aradi minolta plébános, Groza János dr prefektus, Ursu János

dr polgármester és Lepedatu kultuszminiszter a kormány képviselőiben. Beszédet mondtak: Cozma Petrovici galati püspök, Lazarescu Vasile caransebesi püspök, Morusca Polikarp aradi archimendria és Lepedatu kultuszminiszter. Többszer főnyi tömeg kísérté az elhunyt főpap koporsóját a görögkeleti katedrálisról a pályaudvarig, — ahonnan a bodrogi szerzetesi temetőbe vitték és délután folytatták a befejező temetési szertartásokat.

Utazási osztályunk kivételes kedvezményei a cseh fürdőkbe

Hivatalos kurzuson szerzünk valutát. Jelenkezzeik tehát nyaralása ügyében utlevelével sürgősen a kiadóhivatalban vagy a Wagon-Lits-Cook utazási világszervezet irodájában (Bul. Reg. Ferdinand 2.) ahol is előjegyezheti nyaralását

Karlsbad

Marienbad

Franzensbad

Joachimsthal

Pöstyén fürdőkbe

Mi ujság Marghitán?

Maghitán sem szabad kártyázni. Ismeretes, hogy a belügyminisztérium körrendeletet küldött az ország összes hatóságaihoz, melyben megtiltja, hogy a kávéházakban és a vendéglőkben a vendégeknek kártya és rómi játékot adjanak. A rendelet érthető nagy feltűnést keltett Marghitán is ahol tegnap hívták fel a csendőrségre az érdekelteket amikor is tudomásukraadták a rendelet szövegét. A rendelet a kávéások megélhetését és kenyerét veszélyezteti.

— **Vesztett kutyák garázdálkodnak Marghita uccán.** Az utóbbi napokban több vestett kutya garázdálkodott Marghitán, éppen ezért nagyon bánatos volna, ha a községi állatorvosi hivatal elrendelné az eb-

zárlatot, mert az utóbbi napokban is egy kóbor kutya súlyosan harapta össze Vadász Jenő igazgató fiát: Palit, aki már el is utazott a ciuji Pastör-intézetbe. Ugyanakkor több kutyát valamint egy kecskét is össze harapott egy vestett kutya a Kis uccán.

A **Kereskedelmi Csarnok** gyűlése. Vasárnap délelőtt nagyszámu közönség előtt tartotta meg gyűlését az cradeai Kereskedelmi Csarnok titkára Izsák ügyvéd, aki ezúttal először tartott Marghitán előadást. Izsák titkár a kereskedőket érdeklő problémákról, adórendszeréről tartott nagyon figyelemre méltó előadást, amit Marghita kereskedő társadalma nagy tetszéssel hallgatott végig. (K. I.)

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet a **333 nyere-ményes tombolán**

1935 május hó.

A NAP

★

Egy jó recept

A mai válságos időkben, gyakran felvetődik a kérdés: kinek van több gondja, az adósnak-e vagy a hitelezőnek? A felelet igen nehéz, majdnem annyira megoldhatatlan, mint az a bizonyos klasszikus találós kérdés, amely sok tudóst is foglalkoztatott már, hogy tudniillik, mi volt előbb: a tyúk-e vagy a tojás?

Ugy látszik azonban, hogy a XX. század derekán többé nincsenek megoldhatatlan kérdések. Legalább is erre mutat az a tény, hogy egy Casilla nevű portugál kereskedő, aki kínai Hong-kongban él már évtizedek óta, bebizonyította annak a régi kínai közmondásnak az igazságát, hogy: Amíg a hitelező sir, az adós a markábannevet.

Casilla több éve vásárolja már a gyapjút a derék tibetiektől és a gyapju szövetté dolgozva fel gyáraiban, jó áron adja tovább az amerikai, japán és orosz kereskedőknek. Bár Casilla ezt gondosan tagadja, mi mégis eláruljuk: az üzlet nagyszerűen megett. Egészen addig, amíg Kínában is elértek a gazdasági válság hullámai.

Csilla vásárlói nem igen fizettek és derék portugálunk mit tehetett egyebet: ő se fizetett. A hitelezőket hitegette, panaszkodott nekik, ugyanakkor azonban folytatta fényűző életmódját és mindent hangoztat, hogy rövidesen újra súlyos milliók boldog birtokosa lesz.

A milliók azonban nem érkeztek meg. Ezzel szemben egész Hongkong fel volt habordva Casilla ellen, különösen akkor, — amikor megtudták, hogy a portugál — kód előttem, kód utánam — eltűnt a városról.

Idáig nem lenne semmi különös a dologban, az adósok általában el szoktak tűnni. Néha-néha mifelénk is megtörténik ilyesmi. Casilla eltűnése azonban nem tartozott a megszokott eltűnések közé, vála együtt ugyanis eltűntek hitelezői is, számszerint tizenegyen.

A lakosság, a rendőrség büntényre gondolt. Hongkongban hamar megy az ilyesmi. Heteken át folyt a nyomozás, angol és amerikai detektívek is bekapcsolódiak, de az eredmény a zérussal volt egyenlő. A zavart növelte az is, hogy apró kis bűnözők, kihasználva az eltűnések okozta zavart, névtelen leveleket küldözgettek az eltűntek hozzátartozóinak, váltságdíjakat követelve. — Az apró banditákat elfogták, vallatás alá vették, de az eltűnt emberek csak nem kerültek elő.

A múlt napokban azután távirat érkezett Makaoból. A táviratot az citani rendőrség küldte és közölte, hogy Casillát ott letartóztatták. Mint a későbbi értesítések-ből kiderítették, Casilla a legtiényesebb játék klubban töltötte estéit. Faggatni kezdték és csakhamar kiderült, hogy 11 hitelezőjét hongkongi házának pincéjébe zárták el. — Böven adott nekik enni, inni, sőt opiumpipákat is bocsájtott rendelkezésükre, hogy szép álmaik legyenek és képzeljék azt, hogy valaha látni fogják pénzüket. Azt a pénzt, amelyet Casilla vígan szórt a makao kasszájában.

KALANDOS SZERELEM

34

— Alljanak meg — kiáltotta. — Alljanak meg! Láthatják, hogy hiába minden! Nem menekülnek előlem!

Hátul, a csomagszállítón gubbaszkodó kis sötét alak egyszerre megmozdította az egyik kezét. A következő pillanatban láng csapott fel és pisztolydörrenés hallatszott. Billy megzavarodott egy pillanatra. Golyó süvített el a feje fölött és surolta borzas haját. Önkéntelenül lassította szfinksz futását, ezalatt a másik gép előrerohant. A következő pillanatban azonban Billy újra visszanyerte az önuralmát s most már annál elszántabban folytatta az üldözést. Jobbra tőlük, nem messze a főútra ágazó út visza az ösvény s látszott, hogy a menekülők arra tartanak. De egyszerre egy motoroscsi lármája hangzott fel nem messze. A szökevények hirtelen meggondolták a dolgot, a balra kanyarodó oldalösvényen mentek tovább.

Billy felnevetett magában.

Tudta, hogy zsákuccába érnek. Jól ismerte a környéket. A mellékösvény, meglehetősen kerülő után, egy baromfitelep csúskott kapujához vezetett.

Most már kényelmesen lassított, így se menekülhettek el előle. Hogy tolvajokat üldöz, azt az első pillanattól kezdve tudta. De azt is tudta, hogy veszedelmes kalandba bocsátkozott. Egyedül nem lesz könnyű dolga velük.

Az út egyre egyenetlenebb lett. A szökevények motorbiciklijét most eltűnt a kanyarultnál, a cserjék között. Billy, amint óvatosan vette a fordulót, recsenést és tompa puffanást hallott. A tolvaj észrevette végre, hogy zsákuccába tévedt, vissza akart fordulni hirtelen, de nekifutott valaminek.

Billy leugrott a szfinkszről s lefektette a földre égő lámpástól. A másik gép összetörve feküdt a földön és mellette, mint valami batyu, az asszony. A férfi most tápázkodott fel a magas fűből s mikor Billyt meglátta, pisztolyt rántott elő. Billy odaugrott hozzá, mielőtt ideje lett volna löni s félreütötte a karját, a cső tehetetlenül a levegőbe köpte a golyót. Billy most villámgyor horogütéssel úgy találta állon a tolvajt, hogy azonnal ájultan terült el. Amint lezuhant, valami nehéz csomag gurult el mellőle, a szfinksz irányában. Billy felkapta Jókora bőrzacska volt. Rögtön zsebre tette. Ebben a pillanatban halk keserves zokogást hallott. Meghökkenve fordult hátra. Az asszony megmozdult a fűben.

Billy, mintha villám csapott volna le mellette, csak most jött a tudatára, hogy asszony is van a dologban. Ki lehet? Csak nem...

Odasietett hozzá. Az asszony fölkönyökre emelkedett, és nyögött.

— Nagyon megütötte magát? — kérdezte Billy és föléje hajolt. — Majd...

Ebben a pillanatban megmozdult háta mögött a férfi. Billy érezte a veszedelmét és hátranézett reá. Pedig a veszedelem más honnan fenyegette.

Az asszony Jókora kódarabot tartott a kezében. És amint Billy megfordult, gyors mozdulattal megforgatta a követ a feje fölött, aztán elhajította. Billy koponyája akkorát koppant, mint a vaskazék. És úgy zuhant le a földre egész hosszában, mint a zók.

Az asszony támoilyogva felkelt s a férfihez rohant.

— Ne törődj vele... megkapta a magát. Megsebesültél, Jack?

Felsegítette a társát. Jack szédelegve nézett körül.

(Folytatjuk.)

Kik kapnak amnesztiát június 8-án?

Összesen 30 elítélt részesül kegyelemben

Bucuresti, május 29.

Elkészült az a táblázat, amely a június 8-i megkegyelmezésekről szól. A táblázat szerint három 10 évre elítélt foglynak kegyelmeznek meg. — Ugyanannyi 5 évre elítélt fogoly kap kegyelmet. Megkegyel-

meznek azután a kisebb büntetéseket kapotaknak is. Összesen 30 elítélt részesül kegyelemben. Ki vannak zárva a büntetésle-szállításból és a megkegyelmezésből azok, akiket a Marzescu-törvény alapján ítélték el.

Tizezer vasutas követelte Bucurestiben sérelmeik orvoslását

Harmínckét pontból álló memorandumot terjesztenek a CFR igazgatósága elé

Bucuresti, május 29.

A vasuti alkalmazottak különböző gyűléseket tartottak, amelyekben tiltakoztak azon bánásmód ellen, amelyben részük van a CFR vezetősége részéről. Összesen 10.000 vasutas gyűlt össze Bucurestibe, hogy a különböző vasuti egyesületek által megrendezett gyűléseken tiltakozzanak a CFR vezetőségének tulkapásai ellen. Így gyűlést tartott a legnagyobb vasutas egyesület a „Statia” is, ahol 32 pontból álló kiáltványt szavaztak meg. Ezt a kiáltványt a CFR vezérigazgatóságához juttatják, hogy az orvosolja azokat a bajokat, amelyekben a va-

sutasok a vezetőség részéről szenvednek. — Állástfoglaltak különösképen a vasutasok a jelenlegi helytelen inkadrálások ellen, amelyet úgy látszik hozzá nem értő egyének szerkesztettek meg. A kiáltványban a vasutasok

követelték a nyolc órai napi munkaidő bevezetését.

Ugyanakkor tartotta ülését a „materila Rulant CFR” egyesület és a fele-bloc CFR egyesület is, ahol szintén heves jelenetek között követelték a vasuti alkalmazottak igazuk orvoslását.

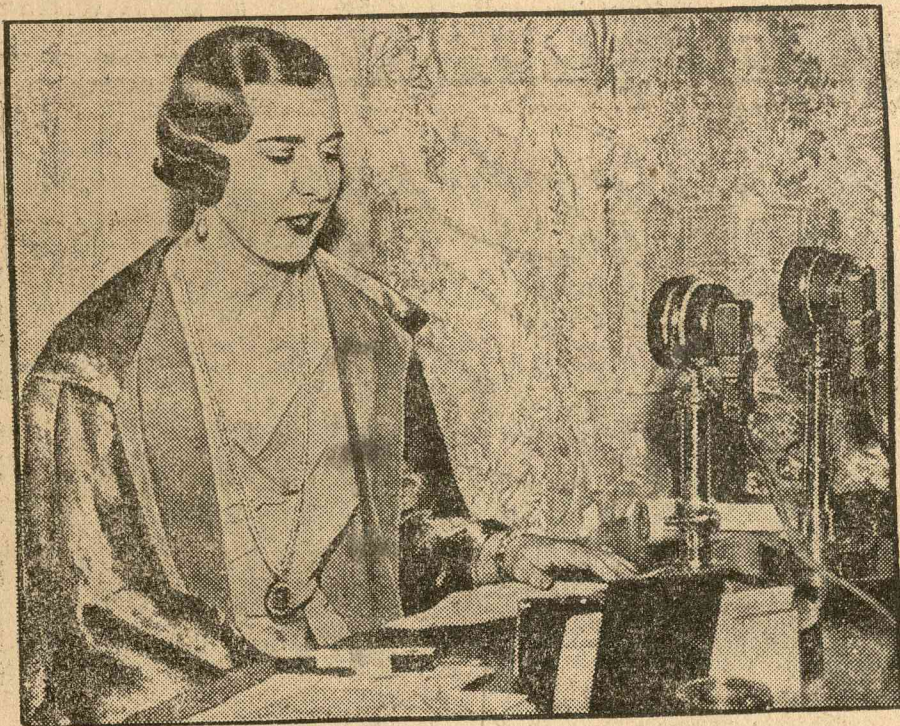
Utassokkal telt teherautó rohant egy népgyűlés résztvevői közé

Egy ember meghalt, sokan súlyosan megsebesültek

Madrid, május 29.

Súlyos kimeneteli tömegszerecsenés történt tegnap Madridban egy népgyűlés alkalmából. A néppárt ifjuság csoportja tegnap a spanyol fővárosban gyűlést tartott, amelyen mintegy 50 ezer ifjú vett részt. A gyűlésre autókön és teherautókön száll-

tották a résztvevőket. Éppen Gil Robles elnök tartotta beszédét, amikor egy ilyen ifjakkal telt autókamion teljes sebességgel nekiszaladt a tömegnek és felborult. Egy ifjú a többi mázsás autó agyonapított, igen sokan pedig komoly sérüléseket szenvedtek.

Ingrid svéd hercegnő

a rádióban köszöni meg a számos szerncekvánatot, amelyekkel a dán trónörökös-sel való esküvője alkalmából elhalmozták.

600. ezer ifjat hivtak be Németországban

Az elterjedt hírek szerint azonban még két korosztály behívására is sor kerül

Berlin, május 29.

Az új német sorozási törvény rendkívüli mozgalmat idézett elő Németországban. Elrendelték az 1914-es és 15-ös korosztályok bevonulását. A behívott ifjak száma több mint 600 ezer. Ezek közül 450 ezret tartanak fegyverben. Abban az esetben, — hogyha a Führer elrendeli az 1910-es és 1913-as kontingens behívását is, egy Németországban 700 ezer ember lesz fegyverben, amely minden eshetőségre készen áll. Való-

színűnek tartják, hogy Hitler ezekkel a mozgósítással rendelkezőkkel ellensúlyozni akarja Franciaország hadikészültségét.

Ugyanekkor jelentik Berlinből, hogy Ribbentropp Londonba utazik, hogy beszéljen az angol kormánynak a német fegyverkezésekről. Ribbentropp látogatása után az angol kormány minisztertanácsa fog ismét foglalkozni a német fegyverkezés problémájával.

Repülőkatasztrófa a tecucii repülőtéren

**A pilóta ejtőernyővel kiugrott a gépből,
de fejére esett és szörnyethalt**

Tecuci, május 29.

Bőrzalmas repülőszerecsénység történt a Frunzeascu repülőtéren, amely a várostól négy kilométer távolságban van. Popescu Petre segédtsízt repülőgyakorlatokat végzett egy Fleet gépen. A segédtsízt 800 méter magasságban meg akart fordulni a levegőben, amikor az új gép motorja kihagyott és a gép megfordulva zuhanni kezdett. Amikor a földtől már csak 30 méter távol-

ságban volt Popescu ejtőernyővel kiugrott a gépből, de

annak ellenére, hogy az ejtőernyő kinyílt, Popescu felére esett és szörnyethalt.

A repülőgép teljesen összetört. A szerencsétlenül járt pilóta alig 30 éves volt, de igen hozzáértő és törekvő volt, úgy hogy minden új gépet először neki adtak oda kipróbálás végett.

Két falusi szekér halálos- végű versenye

**Ittas gazdálkodók tragikusvégű virtuskodása
egy Lugoj melletti faluban**

Lugoj, május 29.

Halálos összeütközés történt tegnap Cuptorarele Lugoj melletti községben. Panaea Nicolai, Ciurescu Dumitru, Mutascu Gheorghe, Dumitriu Mihail és még hat falusi tökrészezen az utcán két szekérrel versenyeztek, hogy melyik szekér ér hamarabb a falu végére. Utközben azonban a szekerek minden eléjük került dolgot legázoltak. — Rengeteg liba és aprójószág lett a verseny áldozata. A megrémült falusiak csendőrt hívtak, ki megállásra szolgáltatta fel a részeg

falusiakat. A falusiak erre a csendőrről rohantak és el akarták gázolni. A csendőr félreugrott, mire a részeg emberek botokkal és ostorral ültelgelni kezdtek. Haldusan Vasile csendőrt, aki lekapta válláról a fegyvert és Mutascu mellének szegezve megállásra szolgáltatta fel a részeg embereket. Azok még jobban ütöttek, mire a csendőr meghozta a ravaszt, Mutascu Gheorghe azonnal holtan rogyott össze. A többi falusi erre továbbhaladt, de később valamennyit sikerült letartóztatni.

Őrségváltás a budai Várban

A budapesti Várban állandóan nagy tömeg gyűl össze déli 12 órakor, amikor a festői öltözetű őrséget felváltják.

Heves viták az export- törvény megváltoztatása körül

Bucuresti, május 29.

Antonescu pénzügyminiszter lakásán tegnap miniszterközi értekezlet volt, amelyen Manolescu-Strunga szólalt fel az exporttörvény megváltoztatása ellen. A miniszterek között ebben a kérdésben igen heves vita fejlődött ki.

Új sziget támadt a Dardanella-szorosban

Konstantinápoly, május 29.

A Dardanella szorosban nagy meglepetést keltő kis szigetek merültek fel a víz alól. A kis sziget alig öt méter széles és körülbelül ilyen hosszú, sziklás és tengeri füvön rajta. A geológusok kutatni kezdtek a sziget eredete után és megállapították, hogy a Dardanellák alatt vulkánikus kőzetek vannak, amelyeknek az eruptiója okozta a szigetek megjelenését. Attól tartanak, hogy a sziget nagyobbodni fog és akadályozni fogja a tengeri forgalmat.

Dr Imas Róza

gyermekorvos, bel- és nőgyógyász, a cluj egyetem volt tanársegéde átköltözött
**Bucuresti, Strada Nic. Filipescu
32. alá (prin Batistei) Telefon 2-44/76**
Rendel: d. e. 8-10 és d. u. 3-6-g.
Speciális gyermekápolási tanácsok.
Quarzkezelés.

RÁDIÓMŰSOR

CSÜTÖRTÖK

Bucuresti: 13.05: Gramofon 13.45: Gramofon 14.40: Gramofon 18: Szórakoztató zene 19.15: Szórakoztató zene 20.35: Operaközzvetítés.

Budapest: 10: Szentbeszéd 11.40: Hírek 12.15: Görög katolikus istentisztelet. 13.29: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés 13.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar 14.45: Rádiózenekronika 15: Hanglemezek 16: Ifjúsági előadás 16.30: Szervánszky szalonzenekara 17: Filmcsevegés 18: Gazdasági előadás 18.35: Setét György jazz-zenekara 19.15: Szalay László dr. elbeszélése 19.50: Szedő Miklós magyar-nótákat énekel 20.45: Színműelőadás a stúdióban — 22.25: Hírek, sport- és löversenyeredmények 22.50: Az 1. honvédevalogezred zenekara 23.10: Langfelder Ferenc előadása — 24.20: Schwalb Miklós zongorázik 1.05: Hírek.

PÉNTEK

Bucuresti: 13.05: Gramofon 13.45: Gramofon 14.40: Gramofon 18: Könnyű zene 19.15: Könnyű zene 20.20: Operettműsor 21.15: Szimfonikus hangverseny 22.15: A szimfonikus hangverseny folytatása 23.15: Gramofon 23.45: Német és francia hírek.

Budapest: 7.45: Torna 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjezőszolgálat 13: Déli harangszó időjárásjelentés 13.05: Cigányzene 13.30: Hírek 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés 14.30: Oroszágos Postászenekar — 15.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, — árfolyamhírek 17.10: Diákfélóra 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek 18: Sz. Tüdős Klára előadása 18.30: Walter Rózsi énekel 19: Sportközlemények 19.15: Nyíry László ny. ezredes előadása 19.45: Vig. özvegy szaxofonozik 20.10: Munkásfélóra 20.40: Hanglemezek 21: Kendersy Tibor előadása 21.40: Hírek 22: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar 23.15: Időjárásjelentés 23.20: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara 24.10: Heinemann Ede jazz-zenekara 1.05: Hírek.

Kik nyertek a tombolán?

Még 100 nyeremény van hátra. - A nyerők már jelentkeznek

A tegnap folytattuk a tombola eldöntésének munkáját. Ezuttal ismét 50 olvasónk kapott nyereményt, úgy, hogy most már 200 nyeremény sorsa dőlt el.

A tegnapi 50 szám a következő:

Női ruha: 4873, 2473, 2099.

Női nyáricipő: 4905, 6885, 2861, 6632, 1282, 5667.

Férfi nyáricipő: 2375, 582, 5214, 267, 2389, 5037.

Gyermek szandál: 454.

Nyári pullover: 3063, 3963, 5418, 2521, 2091.

2 pár férfi zokni: 4921.

Svájci zsebóra: 5080, 450, 5143.

Kölni, puder: 1881, 4693.
1 doboz levélpapír: 4035.
6 drb. női zsebkendő: 1180, 4825, 13319.
6 drb. férfi zsebkendő: 7541, 5264, 743, 5021.
Regénysorozat: 6542.
2 drb. törölköző: 4182.
5 kg. liszt: 6062, 5775, 6883, 530.
2 kg. cukor: 2030, 3100.
2 pár női harisnya: 1505, 3790.
100 drb. névjegy a nyerő nevével: 4682.
Cigaretta-tálca: 4450, 2663, 748, 1122.
Az eddigi nyerők már egymásután jelentkeznek. A tombolajegyek kiadását a mai nappal lezárjuk.

Nincs szerencsájuk a kéményseprőknek

Vonat elé vetette magát egy cluji kéményseprő, mert mindenét el akarták vinni adóban

Cluj, május 29.

Megdöbbenő öngyilkosság történt tegnap délután félhétkor Clujon. Dandos Árpád kéményseprő a Dermata-cipőgyár előtti sorompónál a vonat elé vetette magát, amely a szerencsétlen embert a szó szoros értelmében darabokra tépte.

Dandos nem először kísérelte meg eldobni magát az életet, eddig azonban megmenekült. Egyszer már a vonat elé vetette magát, de a sínek között egy gödörbe zuhant és a vonat elhaladt felette. Azután felakasztotta magát, de a szomszédok észrevették tettét és idejekorán levették. Most végre „sikertelt” végzetes tette.

A rendőrség kihallgatva a szerencsétlen véget ért ember feleségét, aki elmondta, hogy

férje azért lett öngyilkos, mert mindenüket el akarták vinni adóhátralékuk miatt.

Dandos délután háromkor ment el hazulról. Bucsúzáskor megcsókolta feleségét és azt mondta neki: Mindig nagyon szerettelek. — Az asszony rosszat sejtett és egyik gyermekét utánaküldte, de a gyermek nem tudta apját utolérni.

A kéményseprőt feleségén kívül hat gyermek gyászolja.

Felakasztotta magát egy oradeai kéményseprő

Oradea, május 29.

Megrendítő öngyilkosság történt ma reggel a Simion Stefan utca 46 szám alatt Jenei Sándor munkanélküli kéményseprő felakasztotta magát. Az öngyilkos ember bucsulevelet hagyott hátra, amelyben azzal indokolta meg tragikus tettét, hogy a város

szolgáltatában volt, ahonnan azonban kitérték nyelvnemtudás miatt. Nem volt miből megélni és eltartsa családját azért öngyilkosságra határozta el magát. Az ügyészség megengedte a temetést, anélkül, hogy Jenei Sándor holttestét felboncolnák.

Kettős szerelmi tragédia Sibiuban

Regman prefektus szobalányának udvarlója főbelöfte magát, a szobalány beretvéával vágta el torkát

Sibiu, május 29.

Megrendítő tragédia tartja izgalomba Sibiu lakosságát. Dr. Regina Nicolae prefektus házában egy igen csinos fiatal szobalány szolgált, akinek egy Mchan Jonel nevű fiatalember udvarolt. A tegnapelőtti éjszaka, a fiatalember szerekneséhez szökött, de az uccán posztoló rendőr észrevette és abban a hiszemben, hogy tolvaj hatolt a házba, fellármázta a házbelieket. A kutatás során azonban semmit sem találtak, mert a szobalány elrejtette a fiút. A rendőrök elfogták, de elővigyázatból körülzárták a házat. A fiú pár óra múlva szököni akart, de a rendőrök elfogták és a rendőrségre vitték. Itt az inspekciós rendőrtisztnek mindent elmondott, de az azzal fenyegette meg, — hogy

táblát akaszt a nyakába és szégyenszemre végigviteti a városon.

A fiút később elengedték, de a fenyegetés

annyira hatott rá, hogy nagybátyja lakásán *főbe lötte magát és meghalt.*

Amikor a leány megfudta a tragédiát borotvával elvágta a nyakát. Állapota válságos.

Töltőtoll javításokat

minden márkához gyorsan és olcsón vállal

Pásztor Ede

papír és írószeráruháza

— Városunk minden társadalmi rétegét meghódította Miss Elisabeth, a hírneves grafológus-jósnő. Már csak néhány napig fogad Oradea, Strada Nic. Iorga 5. alatti szalonjában. Taxa 130 lei.

Fel fedeztek Amerikában egy új csoda gyógynövényt

Amerikában az ősvadonban olyan gyógy növényt fedeztek fel egy tudós, amelynek kivonata 10—15 éves gyomor, bél és epe bajokat rendkívül gyorsan meggyógyít.

E gyógynövény kivonatát „Gastro D”-nek hívják és a külföldi tudós professzorok csodás eredményeket értek el vele, mert a gyógyszer nemcsak csillapítólag hat, hanem a betegség okát szünteti meg s ezáltal az egész emberi szervezetben a sejtélet újraéled és egy egészséges, normális állapot áll be.

A „Gastro D” megszünteti a legnagyobb gyomor és bélgörcsöket, gyomorfégést, felfúvódást, szívtájéki nyomásokat, makacs székrekedést, az ebből eredő fejfájást és szédülést, ideges állapotot, álmatlanságot, továbbá a gyomor és bélfekélyeket.

A „Gastro D”-vel az emberiség egy olyan gyógyszerhez jutott, mely sok esetben olyan betegségeket is meggyógyít, melyeket diagnosztikálni sem tudtak.

E gyógyszer képviselőjét sikerült Császár Ernő bucarestii gyógyszerésznek (Calea Victoriei 124) megszerezni. Ára 103 lej, vidékre utánvétellel is küldi, 20 lej költség fel számításával.

Két napi haláltusa után kiszenvedett az öngyilkos Westfried Jenőné

Oradea, május 29.

Özv. Westfried Jenőné, közismert oradeai uriaszony a „Modern” kalaszonon tulajdonosnője vasárnap délután luminált öngyilkosságot követett el. Beszállították a zsidókórházba, ahol két napig szenvedett és kedden hajnalban meghalt. A tragikus öngyilkosság városszerte nagy részvétet keltett. Az orvosok szerint Westfriedné olyan nagy mennyiségű luminált veti be, hogy semmiféle orvosi beavatkozással nem lehetett rajta segíteni.

A tragikossorsú uriaszony temetése szerdán délután félháromkor ment végbe a neolog izr. temető halottai háza előtt, közönségének osztatlan részvéte mellett.

Őrizetbe vettek egy baia-marei ecetgyárost, aki orgazdája volt az aranytolvajoknak

Baia-Mare, május 29.

A bányavárosnak kinos szenzációja van. A rendőrség és csendőrség ugyanis már hosszabb ideje nyomoz a fernezeui aranybányában történt lopások ügyében. A rendőrség nyomozása végül is eredménnyel járt, amennyiben házkutatást tartottak Ferenc Farkas baia-marei ecetgyáros házában. Alig léptek be a rendőrök a házba, az ecetgyáros fia, Ferenc Jenő kiosont a házból és a szomszéd kertjébe egy csomagot dobott át. A csomagot megtalálták és abban nem kevesebb, mint 1 kiló és 80 deka színaranyat találtak. Összesen 250 ezer lej értékben. A házkutatás során az egyik szekrényben 17 kilogramm ezüstport is találtak. Ferenc Farkast és fiát őrizetbe vették, mert megállapítást nyert, hogy az aranyat, mint orgazdák, ők vették át a tolvajoktól.

Időjárás

Északkeleti, északi szél, változó felhőzet helyenként még eső, zivatar, esetleg jégeső, a hőmérséklet emelkedik.

5 oldal. **„ERDELYI MAGYARSÁG”** 1935. MÁJUS 31.

Ausztria kancellárja válaszolt Németország kancellárjának

Bécsből jelentik: Schuschnigg dr. osztrák szövetségi kancellár most válaszolt Hitler kancellár beszédére. Schuschnigg kancellár beszéde elején kifejtette, hogy mindazokat, amiket Hitler kancellár a béke megszüldésére érdekében mondott, helyesli, — ugyancsak helyesli Hitler kancellárnak azt a kijelentését is, hogy Németország nem akarja az Anschlusst. Ami a megkötendő szerződéseket illeti, az osztrák kormány azon az állásponton van, hogy ezek a szerződések fogják biztosítani Ausztria függetlenségét.

A kancellár ezután rátért Hitlernek arra a meghatározására, hogy a felkelés és más és a csatlakozási mozgalmak is másnak tekinthetők. Erről a kérdésről nem vitatkozik

a német kancellárral. Erélyesen visszautasítja ugyanekkor a német birodalmi kancellárnak azt az állítását, mintha az osztrák kormány összetételében nem gyökerezne a nép akarata. Ez egyébként már az osztrák állam belső élete és ezért visszautasít minden olyan kísérletet, amely arra irányulna, hogy Hitler beleavatkozhasson Ausztria belügyeibe.

— 1918-ban egyszer elvesztettük hazánkat, — fejezte be beszédét az osztrák kancellár, — ez azonban nem fog ismét bekövetkezni.

Beszéde végén Schuschnigg kancellár három pontban foglalta össze Ausztria követeléseit, első sorba a jogegyenlőséget helyezve.

Becsuknak az oradeai kávéházak és szélnek eresztik pincéreiket

Beszámoltunk tegnap az új római rendeletről, mely véglegesen megtiltja a kávéházakban való romjártatást. A rendelet katasztrófás mértékben sújtja a kávéházakat és a kávéások között kétségbeesés lett urrá. A legfőbb jövedelmi forrásuktól estek el a kávéházak és az üzemek fenntartása is lehetetlenné vált. Híre terjedt, hogy az összes kávéházi pincéreket elbocsátják, s állítólag már ki is kézbesítették a felmondó leveleket.

Beszéltünk a pincér szakszervezet egyik vezető tagjával, akitől azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az elbocsátások még nem történtek meg, de ha a rendelet végleges és visszavonhatatlan, akkor ők is számolnak a tömeges felmondásokkal.

Az oradeai kávéházi ipart tehát éppen úgy a pusztulás veszélye fenyegeti, mint a többi városokban s ha csak a miniszterium vissza nem vonja rendeletét, a fényes Regina Maria téri kávéházak bezárnak.

Harminc ezer lejt loptak a vonaton Turcus Gézától, a kéregető lacikonyhástól

Furcsa kalandban volt része Turcus Géza oradeai lacikonyhásnak. Bucuresti és Brasov között a vasuton. Turcus gyakran jár Bucurestibe és legutóbb is 30.000 lejt vitt fel. Hazajövet úgy látszik, vasuti tolvajok közé keveredett, akik

elaltatták, majd zsebeit felvágva, ellopták a nála levő pénzt.

Amikor a lopást észrevette Turcus, meg akarta huzni a vészféket, de a vasuti tolvajok rávetették magukat és megakadályozták abban, hogy a vonatot megállítsa.

Brasovba érve, az inspekciónak rendőrtisztal akarta közölni a lopást, de mivel

rokkant és a vonatból nem tudott leszállni, nem tudta megtalálni a rendőrtisztet. Egy perccel vonat indulás előtt tudott csak a rendőrtiszttel beszélni s amint észrevette, a rendőrtiszt közben azokkal az emberekkel beszélt, akik Turcus feltevése szerint a zsebtolvajlást elkövették.

Turcus dolga végezetlenül vonatra ült s most Oradeáról ajánlott levélben tett feljelentést a brasovi ügyészségnek az ismeretlen vasuti tolvajok ellen. Együtt annak ki vizsgálását is kérte, hogy miért tárgyalt a rendőrtiszt a zsebtolvajokkal ahelyett, hogy az ő panaszát vette volna fel.

Az anya szerint

Nem lett öngyilkos, hanem megölték a Körösből holtan kifogott Mészáros Sándort

Annakidején mi is megírtuk, hogy Cherisig község határában férfi hullát vitett partra a Körös. Az oradeai ügyészség a cluji csendőrségre tette át az ügyet, mert azt állapították meg, hogy a szerencsétlen véget ért fiatalember cluji illetőségű volt. A cluji rendőrség megindította a nyomozást s a kapott adatok alapján kikutatta, hogy a Körös halottja Mészáros Sándor 17 éves nyomdással azonos.

A fiatalember édesanyját is értesítették a tragédiáról s a megrendült anya fia holttestének felboncolását kéri. Mészárosné ugyanis azt hiszi, hogy

fia nem lett öngyilkos, hanem bűnös kezek végeztek vele s csak aztán dobták a Körösbe.

A cluji ügyészség most 4790. szám

alatt Oradeára küldte az aktát s így az oradeai ügyészség dönt az ügyben.

— Magánalkalmazottak memoranduma a munkaügyi inspektor előtt. A Magánalkalmazottak Szövetségének itteni megbízottai kedden délelőtt megjelentek Clonda munkaügyi inspektor előtt, akinek tíz pontból álló memorandumot nyújtottak át. A memorandumban többek között a 8 órás munkaidő, a szabadságidő, a munkás törvények betartása, a munkakamarai interimárok feloszlása és egyéb kérdésekben kérnek intézkedést. Clonda inspektor a memorandumot áttanulmányozza, majd felterjeszti a munkaügyi miniszteriumba.

A Hősök napja programja

Junius 6-án ünneplik meg a Hősök napját s ez alkalommal országsszerte nagy ünnepek lesznek. Oradeán az ünnepély programja a következő:

Délelőtt ünnepi istentisztelet, mely a Királyhimnussal kezdődik. Az istentisztelet az ortodox templomokban délelőtt 10 órakor, a görög katolikus templomokban pedig 9 órakor kezdődik. Az istentiszteleteken katonai és polgári méltóságokon kívül a tartalékos tisztek és az iskolák diák sága is részt vesz.

A többi felekezetek templomaiban délelőtt 9 órakor kezdődik az istentisztelet.

A templom szolgálat után körmenet indul a Rulikovszky és az olasz temetőkhöz. A temetőkben rövid imát mondanak, majd a hősök emlékéért imádkoznak. Ezután az egyház, a katonaság, a tartalékos tisztek és a tanári kar képviselői beszélnek.

A beszédek elhangzása után a menet visszamegy a templomokba. Menet közben a katonai zenekarok hazafias dalokat intonálnak.

Délután sportünnepély lesz a Ferdinánd király kaszánya sportpályáján, a katonai csapatok, továbbá a Crisana-CAO (Nac) és a Staruinta (Törekvés) klubok részvételével.

Öt órától 8 óráig és 9-től éjfélig téren játszik a Regina Maria téren. A téren csak nemzeti dalokat játszhat.

A tértarancsnokság kéri a különböző iskolák igazgatóit, hogy a diáklányok hozzanak magukkal virágot, amivel feldíszíthessék a sirokat.

Mozgosházak műsora:

Apolló mozgó: Paganini.

Heyman Szinkör: Csókkal kezdődik.

Capitol mozgó: Nagyvárosi éjszakák.

Omnia: kettős műsor. I. A megtagadott asszony. II. A gyémánt hercegnő.

APROHIRDETESEK

Rendelésből és egyes pár színes fekete és lack cipők garantált tiszta bőr anyagból páronként lej 380. Gállnál. 2542

14—15 éves fiúk jó keresettel újságárúsításra felvétetnek. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Szeressük egymást és Unom a magányt jelígre levél van a kiadóban.

Makulatura újságpapír kapható nagyon és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Férfi és női fehérnemű varrást bármilyen rekompenzációra vállalkoz. Fischerné, Strada Take Jonescu 16.

Lakbérszerződés

Lakóbejelentés

nyomtatvány kapható Pásztor Ede papíráruházában.

Mielőtt bárki intézkednék nyaralása ügyében forduljon bizalommal kiadóhivatalunkhoz.

Az Erdélyi Magyarorság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Magánváltások, alkalmazottak bejelentéséhez szükséges Tablou kapható a Pásztor Ede-cégnél.

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cím a kiadó hivatalban.

Újságárúsításra fiukat és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban, Piata Viteazul Mihai 4. szám.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA